



# TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

## THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22 (3570) 2019 NOVEMBER – LAPKRIČIO 12 • LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS – LITHUANIAN BI-WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

### Suartėjimo metai

Jau pasirodęs pirmasis sniegas, tegul tik lengva šarma pabalines medžius ir veją, primena, kad metai jau artėja į pabaigą. Išeivijos lietuviams 2019-ieji – neeiliniai, Lietuvos seimo sprendimu paskelbti Pasaulio lietuvių metais. Ar pajutome tai mes, išėivijoje gyvenantys lietuviai, ar pajuto šių metų reikšmę ir pati Lietuva? Manau, kad atsakymas – taip. Jau pasitinkant Lietuvos nepriklausomybės 100-metį, per pirmąją Pasaulio lietuvių dieną ir jos renginius, pajutome, kad stiprėja tikras ir nuosirdus ryšys su Tėvyne. Šie Pasaulio lietuviams skirti metai tik sutvirtino gausėjančias išėivijos jungtis su Lietuva. Pavasarį vykę Lietuvos prezidento rinkimai ir net nesėkmingas referendumas dėl dvigubos pilietybės parodė, kad išėivija neparado domėjimosi Lietuvos politika ir ateitimi, kad vertina savo galimybę būti Lietuvos piliečiais. Rinkimuose dalyvavo daug daugiau lietuvių nei anksčiau, todėl Lietuvos seimas priėmė sprendimą steigti išėivijos lietuviams atskirą balsavimo apylinkę. Bendri Seimo ir PLB komisijos posėdžiai, sėkminga pirmoji išėivijos vaikų stovykla Dauguose, išėivijos meno festivalis Palangoje, išėivijos mokytojų lituanistų dalyvavimas Seime, Vaižganto 100-ųjų gimimo metinių proga surengtoje konferencijoje – tai tik dalis tų naujųjų ryšių su Lietuva. Netrukus, lapkričio 14-16 d., Kaune, Vytauto Didžiojo universitete, vyks XVI pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas. Šiais metais, švenčiant MKS 50-ies metų sukaktį, užsibrėžta ne tik paminėti jubiliejų, bet ir subūrus pasaulio lietuvių mokslininkus ir kūrėjus kurti Lietuvos protų tinklą, pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos veikėjų bendrabūvį bei pristatyti idėjas ateities Lietuvai. PLB skatina lietuvių profesionalų klubų kūrimąsi išėivijoje, jų dalyvavimą Lietuvos mokslo, švietimo, kultūros darbe. Rugsėjo mėnesį Briuselyje vyko jau veikiančių klubų atstovų susitikimas, neseniai į tokį klubą susibūrė Paryžiuje gyvenantys lietuviai.

Į Lietuvą grįžta ir visuose pasaulio žemynuose išsklaidytas lietuvių kūrybos ir istorijos paveldas: kūriniai, archyvai; įvairiomis formomis pristatoma išėivijos gyvenimo ir veiklos istorija. Štai ir Kanados lietuvių muziejaus-archyvo parodos apie bendruomenę ir kun. P.Žubalio gyvenimą ir veiklą šiemet surengtos didžiausiose Lietuvos miestuose, svarbiausiose kultūros institucijose. Lietuva atranda tikrąją išėivijos veiklą, jos indėlį, siekiant Lietuvos nepriklausomybės ar valstybės atkūrimo darbuose. Geriau pažinti, vadinas, geriau pasitikėti vieni kitais, geriau pajusti, kas mus jungia. Nuo šio abipusio ryšio Lietuva tampa didesnė, o išėivija – stipresnė, turėdama šaltinį, kuris maitina savo kultūra, kalba ir tradicijomis. Tik šis ryšys gali padėti nutolusioms nuo Lietuvos bendruomenėms, jų nariams ir ypač jaunimui nepamiršti savo kilmės šaknų, kiek galima ilgiau išsaugoti senelių ir tėvų tautinę tapatybę.

SK

### ŠIAME NUMERYJE

- *Tėviškės žiburiai* mūsų gyvenime ir parodoje "Atspindžiai" – 1, 4, 5 psl.
- Vėlinių Mišios Priscillos katakombose – 2 psl.
- Jacques Chirac ir trumpa Lietuvos aukso rezervo istorija – 3, 8 psl.
  - Nelinksmos mintys apie lietuviškos veiklos dabartį – 7 psl.
- Valdovų rūmuose – Radvilų giminės paveldas – 8 psl.
- Skautų suvažiavimas "Dainavoje" – 9 psl.



*Tėviškės žiburių* 70-mečiui skirtoje parodoje – straipsnių ir nuotraukų išskarpų rinkinys – tik maža laikraštyje spausdintų kūrinių dalis



Bendras parodos vaizdas

### *Tėviškės žiburiai* mūsų gyvenime ir parodoje "Atspindžiai"

Pirmasis Kanados lietuvių savaitraščio *Tėviškės žiburiai* numeris pasveikino savo skaitytojus 1949 metų gruodžio 24 dieną. Šį rudenį vienintelis Kanadoje lietuvių laikraštis mini savo leidybos 70-metį. Ta proga lapkričio 2 dieną Kanados lietuvių muziejaus-archyvo salėje rinkosi patys ištikimiausi skaitytojai ir rėmėjai, buvę darbuotojai ir savanoriai talkininkai. Sukakties proga *Tėviškės žiburių* steigėjai ir leidėjai – Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“ ir Kanados lietuvių muziejus-archyvas suvienijo kūrybines jėgas ir pakvietė visus ne tik į laikraščio sukakties minėjimą, bet ir šiai datai skirtos muziejaus-archyvo parengtos parodos „Atspindžiai“ atidarymą.



Pirmojo *Tėviškės žiburių* numerio I psl. – 1949.XII.24

*Tėviškės žiburių* redakcija ir jų leidėjai nuo pat pradžių turėjo savas tradicijas, bendraujant su skaitytojais ir rėmėjais. Lig šiol vyresniųjų atmintyje išlikę pirmieji TŽ pobūviai, kurie telkė skaitytojus, bendradarbius ir užtikrino finansines galimybes toliau leisti laikraštį, jau įgijusį populiarumo.

Nukelta į 4-ą psl.

## Vėlinių Mišios Priscillos katakombose

Lapkričio 2-ąją Vėlinių Mišias popiežius Pranciškus aukėjo Priscillos katakombose, Romos miesto šiaurinėje dalyje. Pradėdamas Vėlinių Mišių pamokslą, popiežius prisipažino, kad jis pirmą kartą gyvenime lanko katakombas, kurios yra ne tik mirusiųjų laidojimo vieta, bet ir krikščionių persekijimų simbolis. Katakombų yra ir šiandien. Šioje vietoje, sakė popiežius, man ateina į galvą trys žodžiai: tapatybė, vieta ir viltis. „Tų žmonių, kurie čia rinkdavosi švęsti Eucharistijos, šlovinti Viešpaties, tapatybė yra tokia pati, kaip ir daugelio mūsų brolių daugybėje šalių, kur būti krikščioniu yra nusikaltimas, draudžiama, jie neturi teisės. Krikščionio tapatybė – tai Palaiminimai, didysis krikščionybės protokolai, kuris skambėjo šios dienos Evangelijoje. Antrasis žodis – vieta. Šioje vietoje krikščionys slėpėsi, šioje vietoje jie laidojo savo mirusiuosius. Kokia yra krikščionių vieta? Krikščionių vieta – būti Dievo rankose, sakė Pranciškus. Kad ir kas dėtųsi, kad

ir tektų kentėti kryžių, būsimė saugūs, jei būsimė Dievo rankose. Ten mūsų vieta”.

Popiežiaus Pranciškaus aplankytos Priscillos katakombos yra pirmųjų amžių krikščionių požeminės kapinės, kuriose per kelis šimtmečius palaidota daug kankinių, keli popiežiai ir tūkstančiai paprastų tikinčiųjų. Katakombų galerijos yra kelių aukštų ir sudaro 13 kilometrų ilgio požeminį labirintą, iškastą trapioje tufo uolienoje. Šioje vietoje krikščionys laidoti nuo III iki V šimtmečio. Mirusiųjų kūnai, suvynioti į paprastą drobę ir apibarstyti kalkėmis, būdavo paguldomi galerijų ar koplyčių sienose, o nišos uždengiamos marmurine ar moline plokšte. Ant jos užrašytas asmens vardas, kartais ramybės palinkėjimas ar įraižytas simbolis. Vėliau įsigaliojo paprotys nutinkuoti sienas, jas padailinti tapyba, vaizduojančia Išganytoją, jo Motiną, kankinius, šventuosius, Senojo ir Naujojo testamento scenas, bendruomenės dvasinį gyvenimą ir pa-



**Popiežius Pranciškus pirmą kartą lankėsi Romoje, Priscillos katakombose-požeminiuose urvuose, kur slėpėsi ir laidojo savo mirusiuosius pirmieji krikščionys, ir ten aukėjo Vėlinių Mišias**

ročius. Reikšminga tai, kad laidojimo būdas seniausiose krikščionių kapinėse, ypač katakombose, iškalbingai liudija apie tuomet puoselėtą brolystės idėją: eiliniai tikintieji palaidoti greta ar prie pat kankinių, dvasininkų, popiežių.

Katakombos yra pavadintos vienos kilmingos romietės Priscillos vardu,

kuri yra pripažinta Romos ankstyvųjų krikščionių globėja. Ji leido tuomet persekiojami Bažnyčiai savo namo valdoje paslėpti įėjimą į šias požemines slėptuves. Vėliau įėjimas į požemius buvo visiškai užmūrytas, buvo atrastas tik XVI šimtmetyje. **Inf.**



**Kanados lietuvių muziejaus-archyvo paroda „Niekada nenuleisk sparnų“ Kaune, Maironio literatūros muziejuje Maironio muz. ntrs.**

## “Slaptasis“ Vatikano archyvas tampa apaštalinu

Spalio 28 dieną paskelbtu popiežiaus potvarkiu „Slaptojo Vatikano archyvo“ pavadinimas yra keičiamas į „Apaštalinį Vatikano archyvą“. Potvarkis paskelbtas Motu Proprio „Istorinė patirtis“ forma. Jo esmė yra, pasikeitus kultūrinėms ir lingvistinėms sąlygoms, pašalinti dviprasmybę: archyvas nėra slaptas, jame nėra nuo žmonijos slepiamos, kaip kartais spėjama, ypatingos paslaptys. Prieš keletą šimtų metų šis žodis lotynų kalba reiškė ką kitą.

Popiežiaus potvarkyje pristatoma ir paaškinama Slaptojo Vatikano archyvo, ne vien katalikų Bažnyčiai, bet ir visos žmonijos kultūrai svarbaus paveldo atsiradimas ir vystymasis.

Pirmasis Popiežiškojo archyvo branduolys buvo suformuotas iš Apaštalinės bibliotekos ir kitų archyvų XVII šimtmečio pirmame ir antrame dešimtmetyje. Maždaug nuo XVII vidurio prigijo *Archivum Secretum Vaticanum* – „Slaptojo Vatikano archyvo“ – pavadinimas. Pirmą kartą jis pavartotas apie 1646 metus. Archyvas sparčiai augo ir iš daugelio kraštų ateidavo prašymų pasidalinti jo dokumentų ar knygų nuorašais. Garsusis filosofas ir matematikas Gotfrydas Vilhelmas Leibnicas 1702 metais jį pavadino „Europos archyvu“. Nuo 1881 metų archyvas yra atviras kiekvienos šalies tyrinėtojams. Jo kaupimas, išlaikymas ir atvėrimas yra Bažnyčios tarnystė kultūrai ir mokslininkams iš viso pasaulio. Šimtų tūkstančių archyvo dokumentų sistemi-


nimas ir svarbiausių dokumentų skaitmeninimas yra šios tarnystės tąsa.

Būtent todėl prasminga atnaujinti ir patį pavadinimą. Lotyniškas žodis *secretum* reiškia ne ką kitą, o „privatus, atskiras“. Jis buvo visiškai suprantamas ir natūralus 1610-1612 metais, kai Paulius V nurodė suformuoti naują archyvą, skirtą jo reikmėms. Kitaip tariant, „Slaptasis Vatikano archyvas“ reiškė tai, kad tai popiežiaus archyvas, skirtas jo poreikiams, priklausomas nuo jo jurisdikcijos. Analogiškai buvo vadinami ir karalių ar kunigaikščių archyvai.

„Kol gyvavo lotynų kalbos ir iš jos gimusių kalbų artimo ryšio suvokimas, nebuvo poreikio paašškinti ar net teisinti *Archivum secretum* titulo. Bet dėl laipsniškų semantinių pokyčių šiuolaikinėse kalbose ir kultūrose, įvairių tautų socialinio jautrumo slinkčių didesniu ar mažesniu laipsniu terminas *secretum* tapo ne taip suprantamas, nusidažė dviprasmiškais ir net negatyviomis spalvomis. Praradus tikrąjį termino *secretum* prasmę ir instinktyviai ją susiejus su šiuolaikiniu žodžiu „paslaptis“, kai kuriose aplinkose ir institucijose, taip pat turinčiose tam tikrą kultūrinį svorį, toks žodžio vartojimas įgijo neigiamą slėpimo, nerodymo, rezervavimo mažam skaičiui prasmę. Visai priešingą tam, kuo visada buvo ir nori būti Slaptasis Vatikano archyvas“, – rašo Pranciškus, nurodymas savo potvarkio motyvą.

**RK / Vatican News**

**TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI**  
THE LIGHTS OF HOMELAND

Adresas: 2185 Stavebank Rd., Mississauga,  
ON L5C 1T3 Canada • Tel. 905 275-4672  
El.paštas: redakcija@tevzib.com • www.tevzib.com •  Tevikes ziburiai  
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

### METINĖ PRENUMERATA:

**REGULIARI** – \$85 (paprastu paštu), \$135 (1 klasės paštu)

**SKAITMENINIS TŽ** el. paštu (PDF formate) – \$85

**RĒMĒJO** – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)

**Į UŽJŪRIUS** – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu, Kan. dol.)

**JAV** – \$105 reguliari, \$125 – rĒmĒjo, \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

**Redaktorė** – Sigina Katkauskaitė, **techninė redaktorė** – Akvilė Minkevičienė, **administratorius** – Tomas Trussow.  
Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.  
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063. Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Canada



## IŠ LIETUVOS ISTORIJS PUSLAPIŲ

Š.m.rugsėjo 24 dieną Prancūzija palydėjo į amžinybę savo buvusį prezidentą (1995-2007) Jacques Chirac. Ta proga Lietuvos istorijos instituto mokslininkas dr. ALGIMANTAS KASPARAVIČIUS [Delfi.lt](http://Delfi.lt) tinklalapyje priminė šios asmenybės reikšmę ir mūsų valstybės istorijai

# Jacques Chirac ir trumpa Lietuvos aukso atsargų istorija

Nors šiandien dažnai pamirštama, tačiau Lietuvos ir Prancūzijos santykiai turi ilgą ir įdomią istoriją. Ir trumpai prisiminti ją verčia tik ką Anapilin išėjusio Prancūzijos prezidento Jacques Chirac iškili politinė figūra. Norint istoriškai pasverti J. Chirac asmenybės reikšmę Lietuvai, būtina nors trumpai žvilgtelėti į Lietuvos-Prancūzijos santykių istoriją XX š. pirmoje pusėje, kada Lietuvos-Prancūzijos santykiai klostėsi gana palankiai. Nors Paryžius tuomet ne iškart patikėjo lietuvių galimybėmis sukurti ir išlaikyti nepriklausomą valstybę, tačiau maždaug nuo XX š. ketvirtosios dešimtmečio pradžios šalių santykiai aiškiai progresavo. Buvo plėtojamas karinis, politinis, kultūrinis ir finansinis bendradarbiavimas. Lietuvos geopolitinis pasitikėjimas Prancūzija, kaip didžiaja Europos galia buvo toks stiprus, kad Europoje ir pasaulyje vis labiau ryškėjant globaliai tarptautinei krizei, Lietuvos vyriausybė greta JAV, Didžiosios Britanijos, Švedijos bei Šveicarijos, didelę dalį savo aukso atsargų deponavo būtent Prancūzijoje. Nuo 1932 rudens iki 1936 m. pavasario Lietuvos Bankas per keliolika kartų Prancūzijos Banke (Banque de France) deponavo net 182 aukso luitus, kurių grynasis svoris buvo beveik 2.247 kg. Bendrai paėmus, visi Lietuvos aukso rezervai deponuoti užsienyje sovietinės okupacijos išvakarėse sudarė apie 8,637 kg gryno svorio. 1938 m. kovą Lietuvai gavus pirmąjį užsienio valstybės ultimatumą, kuris kėlė grėsmę nacionaliniam saugumui, Vyriausybė ėmėsi papildomų juridinių priemonių, kad galimos okupacijos atveju šalies aukso rezervai nepakliūtų į priešų rankas. Taip 1938 m. balandžio gale Lietuvos bankas gerokai apribojo Banko akredituotus parašus, t.y., iki minimumo sumažino asmenų skaičių, galinčių valstybės vardu disponuoti šalies aukso rezervais užsienyje. Šio sprendimo istorinė svarba išryškėjo po 1940 m. vasaros, kada iš pradžių Lietuvą okupavo aneksavo ir jos aukso rezervus užsimojo užvaldyti Sovietų Sąjunga, vėliau – Vokietija, o po to vėl ta pati SSSR. Ir čia svarbu pabrėžti, jog šioje kritinėje situacijoje skirtingos valstybės elgėsi skirtingai. Lengviausiai ir greičiausiai Lietuvos auksą Maskvai atidavė neutralioji Švedija. Jungtinė Karalystė sovietams priešinosi iki 1968 m. pradžios, kada 1968 m. sausio 5 d. ji su SSSR pasirašė bilaterinę sutartį dėl tarpusavio finansinių atsiskaitymų. Pagal ją Jungtinė Karalystė Baltijos valstybių (taigi ir Lietuvos) aukso bei užsienio valiutos rezervus panaudojo savo atsiskaitymams su SSSR už Baltijos valstybių prieškarines skolas britų įmonėms, įstaigoms bei piliečiams, o rezervų likutį – 500 000 svarų sterlingų tiesiog pervedė SSSR Gosbankui. JAV Federalinių Rezervų Banke Lietuvos Banko deponuoto aukso rezervo ir dolerių indėlio sovietai nepasiekė. Nors stengėsi labai, Vašingtonas Maskvos prašymų ir reikalavimų netenkino. Tačiau Lietuvos diplomatinės tarnybos pageidavimu ir sprendimu, šis aukso rezervas sovietinės aneksijos metais buvo naudojamas Lietuvos diplomatinės tarnybos egzilyje poreikiams. Pirmiausia, Lietuvos Pasiuntinybei ir jos aparatui Vašingtone, o iš dalies ir Pasiuntinybei prie Vatikano (Romoje) išlaikyti. Taip rezervas seko natūraliai ir iki 1990 m. Kovo 11 iš esmės visas sunaudotas. Nepasiekė SSSR diplomatijos rankos ir Lietuvos aukso saugoto neutralioje Šveicarijoje. Taigi artėjant istorinei 1990 m. Kovo 11-ajai, Lietuvos aukso rezervai liko nepaliesti tik Šveicarijoje Tarptautinių atsiskaitymų Banke (Bank for International Settlements) ir Prancūzijoje (Prancūzijos Banke). Sudėtingai Lietuvos aukso rezervo

istorija klostėsi Prancūzijoje. Viena vertus, Antrojo pasaulinio karo metais Prancūzija kaip ir Lietuva buvo okupuota. Tiesa, okupuota ne visa jos teritorija, o tik dalis. Likusioje teritorijoje su sostine Višy veikė pronacinis A. Peteno režimas. Kita vertus, generolo Šarlio de Golio vadovaujamas antinacinis pasipriešinimas veikė kaip britų-amerikiečių-sovietų koalicijos sąjungininkas. Nepaisant tokių aplinkybių Prancūzija atsakingai žvelgė į tarptautinę teisę ir prisiėmus tarptautinius įsipareigojimus. 1940-ųjų gegužę–birželį vykstant Trečiojo Reicho karinei kampanijai prieš Prancūziją, Prancūzijos Bankas ir vyriausybė pasirūpino, kad šalyje esantys aukso rezervai, tame tarpe ir užsienio šalių (Lietuvos) depozitai, iš šalies slapta būtų evakuoti į saugesnes už jūrų kolonijas arba užsienio valstybes. Todėl Prancūzijoje saugotas Lietuvos auksas 1940 m. birželį nepateko į nacių rankas. Po pirmos nesėkmės Trečiasis Reichas rankų nenuleido ir dar kartą Lietuvos aukso rezervus Prancūzijoje bandė užvaldyti 1941 m. birželio pabaigoje, kada Prancūzijos Bankas gavo „atsikūrusio Lietuvos Banko“ raštą su Lietuvos Laikinosios Vyriausybės lydraščiu, kur buvo reikalaujama „atsikūrusiai Lietuvai“ grąžinti Prancūzijoje saugomą jos auksą. Tačiau Prancūzijos Bankas nepasidavė ir dabar. Atsakymas Berlynui buvo lakoniškas, bet aiškus: kadangi Lietuva yra okupuota svetimos jėgos, todėl jos „atsikūrusių“ institucijų pageidavimai negali būti traktuojami kaip Lietuvos Respublikos ir Lietuvos „centrinio banko laisvos valios išraiška“. Žymiai intensyviau ir ilgiau užvaldyti Lietuvos aukso rezervą Prancūzijoje bandė Maskva. Prancūzijai patikėtą Lietuvos auksą sovietai bandė pasisavinti keliskart: 1940 m. vasarą–rudenį; 1945 m. gale–1946 m.; 1948 m.; 1968 m.; 1971-1973 m. ir 1977-1987 m. Nesigilindami į visas šias, be abejo, įdomias ir sudėtingas detales bei peripetijas, tik pažymėsime, kad Lietuvos nacionalinio turto Prancūzijoje saugojimo byloje, be kitų, ir pirmiausia Prancūzijos Banko valdytojo Jacques de Larosière, ženklų vaidmenį suvaidino ir ilgametis Paryžiaus meras, dukart premjeras bei Penktosios Respublikos prezidentas. Būtent J. Chirac vadovaujama vyriausybei 1986-1988 m. paskutinįsyk teko vesti gana sudėtingas derybas su jau *perestroikos* architekto Michailo Gorbačiovo vadovaujama SSSR dėl Lietuvos aukso rezervo likimo. Kremlius, tuomet tarsi lyg ir nujausdamas artėjantį sovietinės imperijos galą, labai kibiai vedė derybas, energingai atakavo ir bandė užvaldyti Lietuvos auksą. Kaip precedentą ir kompromiso pavyzdį „sovietų diplomatai pirštu rodė“ 1968 m. sausio 5 d. SSSR-Jungtinės Karalystės susitarimą. O kovoti išties buvo dėl ko: skaičiuojant 1985-1986 m. pasaulinėmis aukso kainomis, Lietuvos aukso rezervo, deponuoto Prancūzijos Banke (2,246 kg gryno svorio), vertė buvo maždaug apie 23.5 mln. JAV dolerių arba apie 202–205 mln. Prancūzijos frankų. Tačiau premjero Jacques Chirac vadovaujama prancūzų vyriausybė atsilaukė. Atmetant sovietų pretenzijas prancūzai iš esmės rėmėsi trim argumentais: a) kad Lietuvos Respublika *de facto* yra svetimos jėgos okupuota/aneksuota ir laisva valia nedisponuoja; b) jog SSSR Gosbanko pareiškimai ir reiškiami pozicija Lietuvai imperatyvios galios neturi; c) jog Prancūzijos vyriausybė oficialiai niekada nėra pripažinusi Lietuvos inkorporavimo į SSSR teisėtumo. Žinia, kad spaudžiami SSSR spaudimo prancūzai nepalūžtų, pastangas dėjo ir pati lietuvių egzilinė diplomatija.

Nukelta į 8-ą psl.



## Žinios iš Lietuvos

### PAGERBTI ŽUVUSIEJI UŽ NEPRIKLAUSOMYBĘ

Spalio 28 d. Vilniaus Rusų kapinėse Krašto apsaugos ministerijos Garbės sargyba ir visuomenė pagerbė Lietuvos karių, kurie gynė Vilnių ir žuvo už Lietuvą.

Vėliau renginys tęsėsi Vilniaus įgulos karininkų ramovėje. Pranešimus šia tema skaitė „Vilnijos“ draugi-

jos pirmininkas hab.dr. K. Garšva, prof. dr. V. Rakutis, dr. A. Jurevičiūtė. Šiomet yra Nepriklausomybės kovų metai. 1939 m. spalio 27-29 d. Lietuvos kariuomenė padėjo įgyvendinti tautos siekį susigrąžinti Lietuvai ilgaamžę istorinę sostinę Vilnių ir jo apylinkes.

### LIETUVOS PREZIDENTAS JAPONIJOJE

Spalio 21-25 d.d. Lietuvos prezidentas Gitanas Nausėda, su darbo vizitu viešėdamas Tokijuje, susitiko su Japonijos ministru pirmininku Shinzō Abe. Susitikime aptartas Lietuvos ir Japonijos politinis, ekonominis ir kultūrinis bendradarbiavimas, išskirti branduolinės energetikos saugos klausimai. Susitikime sutarta ir toliau aktyviai plėtoti dvišalius lazerių, finansų, gyvybės mokslų technologijų ir inovacijų projektus. Lietuvos prezidentas su žmona dalyvavo naujojo

imperatoriaus Naruhito įvesdinimo į sostą iškilmėje, vėliau dalyvavo ir kalbėjo verslo forume. Po apsilankymo Japonijoje G.Nausėdos aplankė Pietų Korėjoje studijuojančią dukrą. Apie valstybės vadovo apsilankymą Pietų Korėjoje nebuvo skelbta, šis poelgis Lietuvoje sulaukė neigiamo įvertinimo. Prezidento atstovai teigia, kad skrydis iš Japonijos į Vilnių per Seulą ir kitos kelionės išlaidos yra apmokamos šeimos lėšomis.

### PALAIKYO NESULAUKTA

Helsinkyje lapkričio 5 d. lankęsis prezidentas G.Nausėda pakvietė Suomiją prisidėti, užtikrinant Gudijoje statomas atominės elektrinės saugumą. Lietuva teigia, kad Rusijos įmonės „Rosatom“ baigiamas statyti Astravo jėgainė yra nesaugi ir kelia grėsmę Lietuvos saugumui, aplinkai ir žmonėms. Minskas kritiką atmeta. Pasak Suomijos prezidento S.Niinisto, savaime suprantama, kad saugumo

taisykles reikia įdiegti ne tik Gudijoje, bet ir kitose pasaulyje statomose atominėse elektrinėse. Lietuva ketina neįsileisti Astrave pagamintos elektros, tačiau jai nepavyko įtikinti kaimyninių regiono valstybių padaryti to paties. Suomijoje „Rosatom“ taip pat prisideda prie planuojamos statyti atominės elektrinės vakarinėje Estijos dalyje esančiame Piuhejokyje.

### LIETUVOJE GERĖJA SĄLYGOS VERSLUI

Verslo sąlygas vertinančiame Pasaulio banko tyrime „Doing Business 2020“ Lietuva iškopė į 11 vietą. Tai aukščiausia Lietuvos pasiekta vieta nuo šio tyrimo skelbimo pradžios. Apklausoje vertinama 190 pasaulio valstybių. Lietuva gerokai pralenkė ne tik Latviją (19 vieta) ir Estiją (18 vieta), bet ir kitas ekonomiškai pajėgias valstybes. Tarp visų 28 Europos sąjungos valstybių-narių

Lietuva užima 4 vietą ir nusileidžia tik Danijai, J.Karalystei ir Švedijai. Iš visų Pasaulio banko aptariamų sričių Lietuva jau kelintus metus iš eilės geriausiai vertinama turto registravimo, sutarčių vykdymo, statybų leidimų gavimo srityse. Pasaulio banko verslo sąlygas vertinančiame tyrime jau keletą metų iš eilės palankiausios verslui valstybės yra N. Zelandija ir Singapūras.

### BALTŲ PREMIJA LIETUVOS MOKSLININKUI

Spalio 31 dieną Lietuvos ir Latvijos užsienio reikalų ministrai 2019 metų Baltų apdovanojimą įteikė Vytauto Didžiojo universiteto profesorui Alvydui Butkui. A. Butkus apdovanotas už savo veiklą, pristatant Latvijos kultūrą ir

kalbą Lietuvoje, akademinį mainų tarp abiejų šalių skatinimą, kūrybinę veiklą letonistikos srityje. Baltų apdovanojimo laimėtoją iš penkių kandidatų atrinko bendra Lietuvos ir Latvijos ekspertų komisija.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Sigina Katkauskaitė

# Tėviškės žiburiai mūsų gyvenime ir parodoje „Atspindžiai“

Atkelta iš 1-o psl.

*Tėviškės žiburių* pobūviai buvo bendruomenės metinis įvykis net ir tada, kai nebuvo savų patalpų, kai vakarykščiai *dypukai* nelengvai kūrė sau ir savo šeimai gyvenimą. Bet parama lietuviškam laikraščiui buvo visuotinė ir svarbi, tokie vakarai telkė bendruomenę svarbiems tikslams – lietuviybės, tradicijų, tikėjimo išlaikymui. Savaip ir išradingai buvo pažymimos ir svarbesnės datos – vis didėjantis leidybos dešimtmečių skaičius.

Siemetinis TŽ 70-mečio sukakties paminėjimas buvo kitoks nei ankstesni. Tai savotiška visos leidybinės laikraščio istorijos apžvalga, žurnalistų ir laikraščio rėmėjų pagerbimas ir kartu – žvilgsnis į svarbias netolimos ateities permainas leidyboje.

Jaukioje Kanados lietuvių-muziejaus archyvo salėje visus pasitiko laikraščio istorijos gabalėliai – tai pirmojo *Tėviškės žiburių* numerio puslapiai, daugybė nuotraukų iš visų 70-ties metų istorijos: žmonės, įvykiai, renginiai. Oficialiosios iškilnių dalies vedėjai Aušrai Karkienei pristačius renginio svečius, kun V.Staškevičius įžanginėje maldoje priminė pirmuosius redaktorius, leidėjus, talkininkus ir bendradarbius, kurie negailėdami savo laiko ir jėgų kūrė, tobulino laikraštį iš pradžių kukliame pusrūsyje, paskui jau erdvesnėse patalpose, užtikrindami jo leidybą ateičiai. Jų atminimas buvo pagerbtas tylos minute.

Garbės gen. konsulas P. Kuras pasveikino *Tėviškės žiburių* leidėjus ir redakciją, padėkojo už darbą bendruomenei, priminė, kad šis laikraštis per 70 metų tapo neatskiriama mūsų gyvenimo dalimi ir žinių šaltiniu ne tik apie bendruomenės, bet ir Lietuvos bei pasaulio lietuvių gyvenimą. Konsulas taip pat pristatė šio vakaro svečius: Lietuvos ambasados Kanadoje ministerį patarėją Julijū Rakitskį ir naująją ambasados darbuotoją, patarėją Kristiną Siniavskienę, kuri perėmė visus konsulinis darbus. J.Rakitskis savo kalboje pabrėžė, kad *Tėviškės žiburių* sukaktis, minima Pasaulio lietuvių metais, savo turtinga istorija yra ne tik Kanados lietuvių, bet ir Pasaulio lietuvių bendruomenės, taip pat ir Lietuvos istorijos ir paveldo dalis. Laikraštis, kuriame buvo nuosekliai per dešimtmečius ugdoma lietuviybė, krikščioniškos tradicijos ir kultūra, buvo svarbus ir reikalingas ne tik praeityje, toks žinių ir ryšių šaltinis nemažiau svarbus ir dabar. Sveikindamas leidėjus, redakciją ir rėmėjus, J.Rakitskis užtikrino, kad *Tėviškės žiburiai* yra skaitomi ir žinomi Lietuvoje. Jis perskaitė LR ministerio Lino Linkevičiaus sveikinimo tekstą (pats sveikinimo dokumentas užtruko kelyje per Atlantą) *Tėviškės žiburių* leidėjams ir redakcijai, kartu su gen. konsulu P. Kuru ir K. Siniavskiene įteikė gėlių puokštes G. Paulionienei, R. Jonaitienei ir S. Katkauskaitėi.

KLB Krašto valdybos pirmininkas K. Deksnys priminė, kad Kanados bendruomenės gyvenimas, Lietuvos istorijos ir kultūros įvykiai, šventės ir minėjimai visada buvo nušviečiami *Tėviškės žiburių* puslapiuose rašiniais ir nuotraukomis. Lietuviškas laikraštis, ypač priešinternetiniais laikais, buvo ne tik žinių šaltinis, bet ir ryšys su nutolusiais tautiečių telkiniais. Per 70 metų skaitytojus Kanadoje ir pasaulyje pasiekė daugiau kaip 3.000 *Tėviškės žiburių* numerių. Tai gyvoji bend-



Kanados lietuvių muziejaus-archyvo parodos „Atspindžiai“ rengėjai (iš k.) A.Valavičius, D.Juozapavičiūtė-Breen (parodos kuratorė) ir talkininkai „Žiburių“ valdybos nariai bei TŽ redakcijos darbuotojai: R. Jonaitienė, G. Paulionienė, A.Karkienė, T.Trussow, S.Katkauskaitė, A.Trussow. Nuotraukoje nėra A.Minkevičienės



Iškilmėse kalba (iš k.) garbės gen. konsulas P.Kuras, KLKD „Žiburiai“ valdybos pirm. G.Paulionienė, (ntr. žemiau) KLB Krašto valdybos pirm. K.Deksnys



ruomenės istorija, kurią Kanados lietuvių archyvas-muziejus paverčia parodomis ir pristato pasauliui. Lietuvoje muziejaus-archyvo paroda „Kanados lietuvių bendruomenė“ jau buvo pristatyta Kaune, Vilniuje, gruodžio mėnesį persikels į užsienio reikalų ministeriją. Kai kalėdinėms atostogoms Vilniuje rinksis visų šalių ambasadoriai, jie irgi turės progos susipažinti su šia paroda. Be *Tėviškės žiburių* ir muziejaus-archyvo mūsų bendruomenės gyvenimas būtų pilkesnis. Redakcija jaučia laiko reikalavimus, jaunesnioji karta rečiau skaito spausdintą laikraštį, todėl yra siūlomas spalvotas, skaitmeninis, dar vėliau sukurtas ir tinklalapis [tevizib.com](http://tevizib.com). Sveikindamas leidėjus ir redakciją, K.Deksnys palinkėjo, kad lietuviška spauda gyvuotų Kanadoje dar daug metų.

Buvusi TŽ redaktorė Ramūnė Jonaitienė prisiminė savo kelią į TŽ, buvusius



darbuotojus ir redaktorius, apibūdino dabartinę pamainą redakcijoje. Daugiau kaip du dešimtmečius paskyrusios TŽ redaktorės prisiminimai apie žmones, įvykius ir permainas, buvo tikrai įdomūs. (R. Jonaitienės prisiminimus skaitykite kitame TŽ numeryje).

Dabartinė *Tėviškės žiburių* redaktorė S.Katkauskaitė priminė, kad *Tėviškės žiburiai* buvo ir yra bendruomenės laikraštis, kuris išliks tol, kol bus reikalingas bendruomenei, nesvarbu, kokia forma jis pasieks skaitytojus.

Giedra Paulionienė, draugijos „Žiburiai“ valdybos pirmininkė, draugijos vardu padėkojo redakcijai už darbą, skaitytojams, rėmėjams – už paramą, svečiams – už sveikinimus. Priminė, kad vaišių stalo puošmena – šakotis LR ambasados dovana sukakties proga. Taip pat ji padėkojo šios spaudos šventės rėmėjams: KLF, Prisikėlimo, „Paramos“ ir „Talkos“ (Hamiltonas) lietuvių kredito kooperatyvams už paramą šiam renginiui; KLMA muziejaus administratorei už ypatingą dovaną sukakties proga – puikią parodą apie TŽ istoriją.

Nukelta į 5-ą psl.



Parodoje (iš.k.) KLB pirm. pavaduotoja adv. J.Kuraitė-Lasienė, LR ambasados Kanadoje patarėja K.Siniavskienė, ministeris patarėjas J.Rakitskis; (ntr. d.) svečiai pobūvio salėje



## Tėviškės žiburiai mūsų gyvenime ir parodoje „Atspindžiai“

Atkelta iš 4-o psl.

Kviesdama susipažinti su paroda, D.Juozapavičiūtė-Breen pabrėžė, kad buvo ypatinga privilegija rengti šią parodą – gerai žinomas išeivijoje laikraštis, įdomios jo leidėjų asmenybės, turtinga istorija, gausūs archyvai, atradimai Ontario archyvuose leido sukurti įvairiapusį, įdomią parodą apie vienintelį Kanados lietuvių leidinį ir jo istorinę misiją bei įtaką lietuvių bendruomenei. Šaltinių buvo daug, tad parodai teko skirti daug darbo valandų. Tai nebūtų buvę įmanoma padaryti be draugijos valdybos, *Tėviškės žiburių* redakcijos ir muziejaus talpinkų pastangų.

Leidėjų vardu parodos rengėjams buvo įteiktos padėkos dovanėlės. Po vaišių su vynu visi buvo pakviesti į II aukšto parodų salę susipažinti su paroda „Atspindžiai“.

### Parodoje – susitikimas su *Tėviškės žiburių* istorija

Aprašyti parodas nedėkinga užduotis: parodas reikia matyti. Bet bandau nupiešti žodžiais bendrą vaizdą: laiškai, protokolai, rašyti prieš 70 metų ant jau pageltusio popieriaus, seniai užmiršti žurnalistinio darbo įrankiai – mechaninė rašomoji mašinėlė, telefonas, kurio dabartiniai vaikai jau nėra matę, raudonai pamarginti korektūrų puslapiai, kalbos taisyso taisyklės, „Žiburių“ spaustuvės spausdinti ir parengti spaudai leidiniai, pirmojo redaktoriaus A. Šapokos krėslas. Daug nuotraukų ne tik iš redakcijos, bet ir bendruomenės gyvenimo – visa tai su trumpais TŽ istorijos aprašymais į spausdintus plakatus patraukliai sudėliojo Akvilė Minkevičienė. Gal ne vienas stebėjosi maža šiuolaikine instaliacija salės viduryje – laikraščių pluoštai, seni drobiniai maišai, kuriuose buvo vežami į paštą skaitytojams paskirstyti laikraščiai (ši darbą dažniausiai atlikdavo savanoriai talkininkai). Per 70 metų prie laikraščio leidybos



Parodos plakatas

linkėse, todėl lietuvių kalbą girdėjau tik namie. Buvo keista ir labai įdomu gauti lietuvišką laikraštį, visada jo laukdavome. Tiek daug prisiminimų kelia ši paroda. Kažin, ar mes būtume taip išsaugoję savo bendruomenės istoriją be *„Tėviškės žiburių“*, be laikraščio žinių apie visuomeninę veiklą, kultūros renginius, politiką. Lietuva buvo dar okupuota, todėl buvo labai svarbu išlaikyti tą lietuviškumo kampelį. Esame labai laimingi dabar, turėdami tokią išsamią ir pilną bendruomenės gyvenimo istoriją, kurią per 70 metų rašė *„Tėviškės žiburiai“*, tik, kažin, ar įvertiname tai? Ši bendruomenės istorija, išsaugota laikraščio archyvuose, mums leidžia praeities veiklą priartinti prie dabartinės kartos, kuri auga kitomis sąlygomis, dalintis su ja patirtimi. Lietuva dabar laisva, bet mums, kaip bendruomenei, vis tiek labai svarbu išlaikyti lietuvių, tradicijas, perduoti jas jaunimui. Ir, manau, *„Tėviškės žiburiai“*, nesvarbu, kokia forma, mums dar labai reikalingi.

Parodoje tiek daug įvairių dalykų – čia sudėta



Vėlinių išvakarėse *„Žiburių“* draugijos ir TŽ redakcijos atstovai aplankė buvusių redaktorių kapus, padėjo vainikus ir uždegė atminimo žvakutes

Ntrs. T.Trussow

vienaip ar kitaip prisidėjo šimtai lietuvių. Jų pavardės išrašytos viename plakate – sunku būtų suskaičiuoti. Esama ir labai gyvo vaizdo – kompiuterių ekrane galima pamatyti ištraukas iš legendinių pokylių, vaizdus iš senųjų juostų atgaivino A.Valavičius. Kita staigmena – prel. P. Gaidos balsas, kurį iš dabartinės kartos lietuvių nedaug kas yra girdėjęs. Kuratorė Danguolė Juozapavičiūtė-Breen įrašą atrado Ontario provincijos archyvuose; parodoje skambantis buvusio ilgamečio vyr.redaktoriaus balsas tarsi priartina praėjusius dešimtmečius.

Savo įspūdžiais dalijasi viena iš pirmųjų parodos lankytojų, buvusi KLKKD „Žiburiai“ valdybos pirmininkė, adv. Joana Kuraitė-Lasienė: – *„Tėviškės žiburių“* laikraštį prisimenu nuo mažens. Gyvenome Šiaurės Kanadoje, buvome vienintelė lietuvių šeima tose apy-



70 metų veiklos ir kūrybos. Istorija, kalbanti per daiktus, dokumentus, nuotraukas – labai autentiška. Dokumentų ar laiškų kopijos beveik kaip originalai, kaip popierinis laikraštis, kurį mums dar labai malonu laikyti rankoje. Daugelis tebeturime tokių laikraščio iškarpu, kurias matėme parodos koliaže. Daug ką primena ir filmų apie *„TŽ“* renginius ištraukos, labai didelį įspūdį palieka dr. A.Šapokos ranka rašyti laiškai, kuriuose jis aptaria būsimo laikraščio tikslus ir galimybes, būsimus bendradarbius. Tai istorija, kuria turime didžiulius. TŽ inf.

**Paroda KLMA (2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON) veikia iki lapkričio 25 d. kasdien 11 v.r. - 4 v.p.p., išskyrus šeštadienius**

## Kanados įvykių apžvalga

### PRIIMS KANADOS EKSPORTUOJAMĄ MĖSĄ

Ministeris pirmininkas J. Trudeau lapkričio 5 d. pranešė, kad Kinija vėl priims Kanados parduodamą kiaulieną ir jautieną. Kiniją sustabdė mėsos importą birželio mėnesį, pablogėjęs tarpvalstybiniai ryšiams, kai Kanada suėmė Huawei pareigūnę praėjusių metų gruodį, JAV prašymu. Tada Kinija savo ruožtu suėmė du kanadiečius Michael Kovrig ir Michael Spavor ir labai sumažino perkamų iš Kanados kanolos sėklų ir sojos pupų kieki.

Nors Kinija yra didžiausia

kiaulienos augintoja pasaulyje, pastaruoju metu afrikietiškas kiaulių maras numarino milijonus kiaulių, o tai privertė pirkti 43% daugiau kiaulienos iš JAV, Brazilijos bei kitų kraštų ir padidino jos kainą, tačiau Kanados ūkininkai tuo negalėjo pasinaudoti. Jie jau nukentėjo nuo prekybos karo tarp JAV ir Kinijos, kuris prasidėjo 2018 m. *Canadian Meat Council* žiniomis, prieš kiaulienos eksporto stabdymą, Kinija buvo antroji didžiausia kanadiškos kiaulienos pirkeja ir penktoji – jautienos.

### JAV TRAUKIASI IŠ PARYŽIAUS SUTARTIES

Lapkričio 4 d. JAV valstybės sekretorius Mike Pompeo pranešė, kad Paryžiaus klimato sutartis yra neteisinga ekonominė našta Amerikos ekonomikai. Jungtinėms Tautoms jis pateikė oficialų pranešimą apie JAV pasitraukimą, kuris įsigalios tik po metų. Sutartis įpareigoja valstybes stengtis savo veikla ir investicijomis mažinti klimato kaitą. JAV pasitraukimas labai apsunkina kitų valstybių darbą. JAV šiltnamio efektą sukeliančių dujų tarša 15%, o ją

lenkia tik Kinija.

Nors JAV prezidento Donald Trump klaidingi teiginiai apie klimato kaitą ir pasitraukimas iš Paryžiaus sutarties nepakeičia kitų sutarties dalyvių įsipareigojimo, joms bus politiškai sunkiau įtikinti visuomenę, jeigu daugiausia orą teršianti valstybė nesiruošia prisitaikyti. Taip pat jeigu Kanada taikys įmonėms daug kainuojančias taisykles ar mokesčius, kanadietiškos prekės bus brangesnės pagrindinėje rinkoje, kuri yra JAV.

### PASITRAUKĖ ŽALIŪJŲ PARTIJOS VADOVĖ

Daugiau kaip dešimtmetį vadovavusi partijai, kurios pagrindinis principas yra aplinkosauga, Elizabeth May lapkričio 4 d. pranešė pasitraukianti iš Žaliųjų partijos. Ilgai neturėjusi atstovų Kanados parlamente, E. May džiaugiasi, jog dabar yra trys parlamentarai, ir ji mielai suteiks progą kitiems vadovauti.

Ji liks kaip parlamento atstovė Saanich-Gulf Islands rajonui. Partijos vadove iki rinkimų partijos suvažiavime 2020 m. spalio mėnesį laikinai bus JoAnn Roberts. Elizabeth May ilgai buvo vienintelė savo partijos atstovė parlamente, bet sugebėjo nenuilstamai kelti gamtos saugos klausimus ir atkreipti į juos kitų partijų dėmesį.

### APGAVYSTĖS TELEFONU NESILIAUJA

Apgavikai telefono skambučiais stengiasi išgauti pinigų iš kanadiečių, vaizduodami, kad skambina iš tikrų valstybės agentūrų ar policijos skyrių. Jie sugeba paslėpti savo telefono numerius, taip kad gyventojai aparatuose mato tikruosius įstaigų numerius. Kai kurie praneša, jog pavogti socialinio draudimo numeriai, arba kad jie yra skolingi valdžiai ir bus traukiami baudžiamojon atsakomybėn. Jau nuo 2014 m. apgavikai prisistato skam-

binantys iš CRA – mokesčių inspekcijos, bet dabartinė apgavystė apima bent 12 vyriausybės įstaigų.

Gausėjant apgavysčių skaičiui, sunkėja tikrųjų įstaigų darbas, nes gyventojai skambina pasitikrinti, ar tikrai jų draudimo kortelės ar sąskaitos yra sukompromituotos. Kanados „Anti-Fraud Centre“ praneša, kad per praėjusius 5 metus dėl tokių vagysčių 4,695 Kanados gyventojai prarado per \$16.7 mln.

Parengta pagal Kanados spaudą

## VANKUVERIS, BC

## Derliaus šventė Vankuveryje

Spalio 5-ąją, saulėtą šeštadienį, Vankuverio lituanistinė mokyklėlė "Pelėdžiukų klubas" subūrė mažuosius kartu su jų mamytėmis ir tėveliais švęsti Derliaus šventę. Šiemetiniame renginyje nutarta supažindinti vaikus su miško gėrybėmis. Šventę pradėjome lietuvių literatūros klasiko J. Marcinkevičiaus poema vaikams "Grybų karas". Ši poema, viena iš populiariausių kūrinių vaikams, sulaukė didelio mažųjų klausytojų susidomėjimo: vaikai įdėmiai klausėsi personifikuotų grybų pokalbių besiruošiant karui, daug šypsenų mažiesiems kėlė vaizdžiai aprašytos juokingos bei tikrovės neatitinkančios situacijos. Poemos eilės bei labai gražūs G. Jociaus piešiniai sužadino vaikų susidomėjimą Lietuvoje augančiais grybais: vaikučiai lygino knygelėje pavaizduotus grybus su tikrų grybų nuotraukomis, juos aptarinėjo, stengėsi įsidėmėti šių pavadinimus.



Štai mūsų kūriniai!



Derliaus šventėje buvo smagu



Mažieji mokomi pažinti žemės ir miško gėrybes

Antroji šventės dalis vyko prie rudens gėrybėmis nukrauto stalo, prie kurio kruopščiai, su vienodu entuziazmu darbavosi ir iš vaisių, daržovių, giliukų, kaštonų ir kankorėžių įvairiausius derliaus *baibokus* gamino tiek mažieji, tiek ir suaugusieji renginio dalyviai. Labiausiai laukiama šventės akimirka – meduolinių grybukų marginimas bei jų skanavimas. Dėkojame mokyklėlės mokytojoms Ramintai ir Rūtai už renginio organizavimą bei visiems buvusiems – už dalyvavimą šventėje. Nuoširdžiai ačiū Kanados lietuvių fondui už mokyklėlės veiklos ir jo renginių rėmimą.

R.Vrubliauskaitė-Tryon  
Autorės ntrs.



Štai mūsų kūriniai!



Mes visi kartu



Visi įdėmiai klausosi mokytojos Rūtos skaitomo „Grybų karo“



Prie didelio stalo darbmetis

## HAMILTONAS, ON

- A.a. FRANK PIETRANTONIO mirus, užjausdami žmoną Aldoną, dukras Laurą (Frank) Sanmartin, Lisą (Nino) Lattanzi, jų šeimas ir artimuosius, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukojo: po \$100 – S. Gaidauskas, S.R. Otto, E. Tarvydienė; \$60 – N.H. Otto; po \$50 – E. Bajoraitienė, R.R. Brazauskai, N.H. Otto, L.P. Otto, S. Otto, F. Pietrantonio, A. Stanaitienė; po \$40 – L. Kriaučiūnienė, K.J. Zanon; po \$30 – B. Aušrotaitė ir K. McCalister, E. Beržaitienė, A.J. Gedriai, E. Gudinskienė; \$25 – F.M. Gudinskai; po \$20 – A.V. Apanavičiai, V. Bakšienė, R. Bartninkienė, R. Bartninkas, L.P. Cipariai, L. Kalvaitytė, S. Panavienė, S. Kareckas, A. Sakalaitė, L. Stungevičienė, D.J. Trumpickai, V. Verbickienė.
- A.a. MARYTEI (Arštikaitytė) SKRINSKIENEI mirus, užjausdama vyrą Gailių, dukrą Aleną (Petras) Sirko, sūnų Tomą (Penny), jų šeimas, gimines ir artimuosius, "Pagalbai Lietuvos vaikams" \$25 paaukojo A. Sakalaitė.

**TALKA**  
CREDIT UNION LIMITED

**KREDITO KOOPERATYVAS LTD**

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6  
[www.talka.ca](http://www.talka.ca) Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SAŠKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita <b>0.25%</b>	Asmeninės nuo <b>3.60%</b>
Čekių sąskaita iki <b>0.25%</b>	Nekiln. turto 1 metų <b>3.35%</b>
	Nekiln. turto 5 metų <b>3.85%</b>
INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai <b>1.00%</b>	Kintančios <b>0.75%</b>
180 dienų indėliai <b>1.00%</b>	1 m. term. indėliai <b>2.30%</b>
1 m. term. indėliai <b>2.30%</b>	2 m. term. indėliai <b>2.45%</b>
2 m. term. indėliai <b>2.45%</b>	3 m. term. indėliai <b>2.65%</b>
3 m. term. indėliai <b>2.65%</b>	4 m. term. indėliai <b>2.80%</b>
4 m. term. indėliai <b>2.80%</b>	5 m. term. indėliai <b>3.00%</b>
5 m. term. indėliai <b>3.00%</b>	

**AKTYVAI VIRŠ 150 MILIJONŲ DOLERIŲ**

2017 metais nariams  
**IŠMOKĖJOME**

Papildomų  
palūkanų  
santarpoms

**12%**

Įskaitant

**TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų  
skolininkams

**6%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos DICO iki \$250,000.00 sumos draudimu

## DARBO VALANDOS

- Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
- Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
- Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
- Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

## Skaitytojų laišakai

# Mintys apie lietuviškos veiklos dabartį

(Dalyvio įspūdžiai iš KLB Krašto valdybos metinio suvažiavimo)

Pagal Kanados naujus potvarkius, naują statutą reikalaujamas metinis susirinkimas/suvažiavimas (iš belikusių vos dešimties KLB apylinkių) ankstyvai sukviestas įvyko Mississaugoje š.m. birželio 15, Anapilyje, Kanados muziejaus-archyvo salėje, po registracijos, punktualiai 10 val. ryto.

KLB Krašto valdybos pirmininko K.Deksno ir sekretorės V.Zubrickienės centrinį stalą, iš abiejų pusių puošiamą KLB foto/informacijos stovais ir dalyviams skirtu mikrofonu (šiek tiek naudotu apylinkių pranešimams). Dešimtmečiais su žmona dalyvavęs, šįkart daugiau kaip po dešimtmečio atstovavau Lietuvoje asmeniniais reikalais viešniai Londono lietuvių apylinkės pirmininkei A.Valaškevičienei, jos paprašytas. Keliavome su Petru, vienu Londono atstovu taryboje, ir, deja, kitoms dviems Londono tarybos/valdybos atstovėms nedalyvaujant. Skubiai aplink apsižvalgus, matėsi dailių jaunų, daugiau moterų sambūris, tarp jų tik keletas „senjorų“... Dalyvavusių skaičius – gal virš trijų dešimčių...

Pagal pateiktą dvikalbę 12-os punktų darbotvarkę po atidarymo/sveikinimų pasigesta (kažkam priminus) įvadinės tradicinės maldos.



Kanados lietuvių jaunimo sąjungos nariai – KLB suvažiavimo dalyviai: (iš k.) Jokūbas Jonušonis, Audra Stončius, Livija Čygas, Adriana Gibavičius ir Matas Zenkevičius



Kanados lietuvių bendruomenės metinio narių suvažiavimo, kuris įvyko 2019 m. birželio 15 d., dalyviai Anapilio sodyboje. Nėra Joanos Adomonytės (Montrealis), kuri dalyvavo per „Skype“

Taipgi praleista tinkama šiame krašte šiai progai pagiedoti „O Canada“. Toliau vyko darbotvarkės, 2018 KLB metinio protokolo priėmimai, Krašto valdybos, revizoriaus, garbės teismo, vienu ilgoki, kitų trumpi pranešimai. Suprantama, tvarkai palaikyti, pažeidimams išspręsti reikalingas „teismas“, bet... KLB neturi kalėjimo... Ir nuo 1949-ųjų (neįtikima)

nebereikėjo ... Pagal esamo Garbės teismo pirmininko V.Biretos žinią, dėl mirties netekus antrojo teismo nario, buvo leista jam pasirinkti tinkamą pakaitą-prokuratorą...

Įvairių apylinkių pranešimus skaitė didžiųjų vietovių jaunystė žydinčios pirmininkės. Drįsau ir aš išsakyti savo nelinksmas mintis. Skundėsi taipgi ir pirm. Deksnys, aplankęs ne vieną KLB apylinkę, susipažinęs su *skrumnėjančią* jų padėtimi, retėjančiais nariais... Jis trumpai dalinosi finansų galvosūkiu dėl JAV ir Kanados projektuojamos/numatomos XI Dainų šventės, buvusiems X-tos šventės vadovams Čikagoje siūlant gal Montrealį su jaunomis sutinkančiomis pajėgomis, bet kol kas neišspręstomis tarpvalstybinių šventės finansų tvarkymų problemomis.

Dalyviams pasiteiravus, buvo aptarti KLF ir KLB finansiniai klausimai. Po to išklausti ir KLJS, ir KLMA atstovų pranešimai. Pažymėtina, kad pirmąkart buvo naudojamas internetinis ryšys (Skype) pokalbyje su KLB atstove Montrealyje, negalėjusia atvykti, atveriant ateičiai naujas KLB ryšių galimybes Kanados krašto platybėse negalintiems asmeniškai dalyvauti suvažiavime.

O besukbant užbaigti susirinkimą, KLB 2020 metų suvažiavimo data, jo vieta paliktos Krašto valdybai spręsti, savanoriams iš niekur nepasisiūlant. Taipgi po pirmininko K. Deksnio klausimo apylinkėms dėl pasisiūlymų surengti vėl Kanados lietuvių dieną/dienas ilgokai sekė tyla. Tai akivaizdžiai ir parodė apylinkių silpnumus, atstovams neturint su savim jau parengtų planų ateities veiklai, tuo savaime silpninant Krašto valdybos veiklą. Bendrai, KLB pastebimai silpnėja, nariais, parengimais, dalyvavimais.

Metinis KLB posėdis pirmininko K.Deksno pakvietimu, nors bendrai neskubant, baigtas mano nedrąsiai pradėta „Tautiška giesmė“, stipriai jai jaunatviškai nuaidint, dalyviams judriai susibūriant lauke arti pastato skubiam bendram foto vaizdai ... Ir dar skubiau prie laukiančių pietų ...

Ir aš su Petru ten buvom, tik „giros, midaus, deja, neragavom“ ... Ir vėl pora valandų kelionės namolio, Londonan, kuriame tik pirmininkės Aldonos ir jai keleto pagelbstinčių tautiečių

žymiomis pastangomis dar gyva lietuviška veikla. O yra ką prisiminti iš praeities. Londonas (pirmoji KLB apylinkė, susibūrusi 1949-aisiais) savo geriausios veiklos metais suruošė net keturias, ir ne viendienes, Kanados lietuvių didingas Dienas.

E.Petrauskas, Londonas, ON

**RCU**  
CREDIT UNION



## PRISIKĖLIMO KREDITO UNIJA

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400

www.rpcul.com

### GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.60%
1 metų	2.30%
2 metų	2.45%
3 metų	2.50%
4 metų	2.60%
5 metų	2.70%

### RRSP, RRIF pensijų fondai

TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.00%
1 metų	2.30%
2 metų	2.45%
3 metų	2.50%
4 metų	2.60%
5 metų	2.70%

### SUTEIKIAME

- **CMHC APDRAUSTAS** nekilnojamojo turto paskolas
- **KOMERCINES** nekilnojamojo turto paskolas

### MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road  
Toronto, ON M9A 5G1  
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)  
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

### Darbo laikas:

Pirm., antr., treč. 9:30 - 4:00  
Ketvirtadieniais 9:30 - 8:00  
Penktadieniais 9:30 - 7:00  
Šeštadieniais 9:00 - 1:00  
Sekmdieniais 8:30 - 12:30

### ANAPILYJE

2185 Stavebank Rd.  
Mississauga, ON L5C 1T3  
Tel. 905-566-0006

### Darbo laikas:

Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00  
Sekmdieniais 9:30 - 12:30

## YPATINGAS PASIŪLYMAS

### RCU BŪSTO PASKOLA

**1.99% 1 metams**

uždara su nekintančiu  
nuošiūčiu CMHC  
drausta

**2.50% 1 metams**

uždara su  
nekintančiu  
nuošiūčiu

- Taikoma tik naujoms nekilnojamojo turto paskoloms
- Dėl tikslesnės informacijos susisiekite su mumis

\* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kurio metu.

## Sveikiname

2019 m.

### RCU STUDENTŲ STIPENDIJŲ LAIMĖTOJUS

Emilia Degutis - \$1,500  
Julia Degutis - \$1,000  
Aura Gabrys - \$1,000  
Adrija Cygas - \$1,000  
Danielle Cepas - \$1,000



*Waterside*  
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

1252 Hurontario St.  
Mississauga, L5G 3H3

Patogus ir nemokamas mašinų pastatymas

www.watersidedental.ca Tel. 905-271-7171

## Valdovų rūmuose – Radvilų giminės paveldas

Vilniuje, Valdovų rūmų muziejaus Parodų centre, spalio 10 dieną atidaryta neeilinė paroda, skirta Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės paveldui. Parodoje atskleidžiama garsiausios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, o vėliau – ir vienos iš įžymiausių visos Abiejų Tautų Respublikos didikų giminės – kunigaikščių Radvilų – kilmė, genealogija, istorija, įvairialypė veikla, indėlis į valstybės, jos politikos ir diplomatijos, Bažnyčios, kultūros ir meno, ūkio bei karybos raidą. Radvilų giminė iškilė XVI šimtmečio pradžioje ir vyravo LDK politiniame bei kultūriniame gyvenime iki XVII šimtmečio antrosios pusės bei neprarado savo įtakos iki LDK gyvavimo pabaigos. Giminę garsino karalienė Barbora, kardinolas Jurgis, pasižymėję karvedžiai, politikai, diplomatai, ministrai. Nuo 1547 metų Radvilos, vieninteliai iš Lietuvos didikų giminė, turėjo Šventosios Romos imperijos kunigaikščių titulą. Tai buvo ir viena iš turtingiausių ano meto didikų giminė, valdžiusi per 20 pilių, daugiau kaip 400 miestų ir miestelių, virš 2 tūkst. dvarų, per 10,000 kaimų, išlaikiusi atskirą kariuomenę, kartais pajėgesnę už viso krašto karinės pajėgas. Nuo XV š. iki pat XVIII š. pabaigos kunigaikščiai Radvilos, nors ir kiek banguotai, konkuruodami su kitomis Lietuvos didikų giminėmis, dažnai esmingai lemdavo Lietuvos valstybės ir visuomenės raidos procesus, neretai buvo faktiškieji Lietuvos valdovai. Radvilos yra daugiausia senajai Lietuvos valstybei senatorių (aukščiausių ir įtakingiausių pareigūnų) davusi didikų giminė – net 40.

Lietuvos bei Lenkijos muziejinių kistės istorijoje savo turiniu didžiausioje ir išsamiausioje Radvilų giminei kada nors rengtoje tarptautinėje parodoje pristatoma daugiau nei 350 eksponatų, surinktų iš bemaž 40 atminties ir paveldo saugojimo institucijų (muziejų,



Parodoje – Radvilų giminės paveldas

bibliotekų, archyvų), bažnyčių, vienuolynų ir privačių kolekcijų, esančių 7 Europos valstybėse – Lietuvoje, Lenkijoje, Gudijoje, Ukrainoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Šventojoje Žemėje (Izraelyje ir Palestinoje). Dalis vertybių kitur niekada nerodytos arba mažai žinomos vertybės ne tik Lietuvoje, bet

ir užsienyje.

Gausi – per šimtas XVI–XIX šimtmečių Radvilų portretų galerija; parodoje vietą atrado ir Turkijos meistrų nukaldinta Vilniaus vaivados ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) didžiojo etmono Jonušo Radvilos buožė, 4.4 kg sveriantis sidabrinis

medaliais puoštas Lietuvos kanclerio Karolio Stanislovo Radvilos vestuvių su Ona Kotryna Sanguškaite proga pagamintas indas, Barborą Radvilaite vaizduojanti gema (ant akmens išraižytas meno kūrinys). Parodos lankytojai gali pamatyti į Vilnių atvežtą Lietuvos didžiojo maršalkos ir Vilniaus vaivados kunigaikščio Mikalojaus Kristupo Radvilos Našlaitėlio kelionės į Jeruzalę metu (1582-1584) Betliejaus Kristaus Gimimo bazilikai dovanotą ir 400 metų nematytą sidabrinę liturginę taurę su patena (liturgine lėkšte). Ji į Vilnių atgabenta iš Jeruzalės. Taip pat įdomu pamatyti XVII šimtmečio pradžios Elžbietos Radvilaite sarkofagą, Lietuvos etmono bei Vilniaus vaivados Jonušo Radvilos įkapinius drabužius, karstinius portretus, per laidojimo iškilmes naudotą XVIII šimtmečio vėliavą ir kitus rodinius.

Parodą globoja ir dalyvavo jos atidaryme Radvilų giminės palikuonis kunigaikštis Maciej Radziwill. Paroda Valdovų rūmuose veiks iki 2020 metų sausio 12 dienos.

Inf.

## MOZAIKA

### Artėja Priskėlimo parapijos meno varžytinės

Toronto Priskėlimo parapijos Ateities fondo komitetas surado kūrybingą grupę rengėjų, kurie labai laukia visų jūsų būsimame pobūvyje. Jo tikslas – surinkti lėšų parapijos reikalingams remontams ir išlaikymui.

Renginys, pavadintas MOZAIKA, vyks š.m. lapkričio 30 d., 6 - 9 v.v. Toronto Priskėlimo parapijoje. Jo metu lankytojai galės pasivaikščioti vynu, užkandžiais, pabendrauti su draugais ir parapijiečiais bei pamatyti daugiau kaip 100 iš įvairių rinkinių paaukotų meno darbų. Vakarų pirminis tikslas – tyliosios varžytinės, kuriose bus galima pirkti žinomų ir nepažįstamų, jaunų ir senų dailininkų meno kūrinių sau ar kitiems. Romualdas Bukauskas, Adomas Galdikas, Pranas Gailius, Telesforas Valius, Otis Tamašauskas, Silvija Saplienė, Snaigė Šileikienė – tai

tik maža sąrašo dalis. Ateina Kalėdos...

Taip bus galima įsigyti vaikų meno kūrinių, kuriuos jaunimas sukūrė pastaraisiais mėnesiais, komitetui sudarius progas ir pamokas jų meniniam ugdymui. Viena iš vakaro įdomybių bus galimybė matyti trijų žinomų asmenybių – ne menininkų – pastangas, išreiškiant savo kūrybinius sugebėjimus ir, aišku, nusipirkti jų nuostabius darbus. Kylančios meno pasaulio žvaigždės bus gen. garbės konsulas Paulius Kuras, muzikė Dalia Viskontienė ir kun. Paulius Vainekis, OFM. Vien stebėti jų kūrybos kelią bus įdomu...

Vakarų metu taip pat vyks saldumynų loterija. Tad ar laimėsite savo išrinktą kūrinį, ar skanų saldumyną, ar pradžiuginsite jaunuolį ar jaunuolę nupirkdami jų paveikslą -- visų laukia smagus vakaras. Šeštadienį, lapkričio 30-ąją, ateikite pasigrožėti menu išskirtiniame renginyje. Laukiame visų, parapijiečių ir draugų!

### Jacques Chirac ir trumpa Lietuvos aukso rezervo istorija

Atkelta iš 3-io psl.

Pirmiausiai, jos šefas Stasys Antanas Bačkis ir neformalus Lietuvos atstovas Paryžiuje, profesorius Jurgis Baltrušaitis (jaunesnysis), turėjęs puikių ryšių Quai d'Orsy rūmuose ir Paryžiaus diplomatiniam korpuse. Jacques Chirac vardą tenka minėti, kalbant ne tik apie sėkmingai išsaugotą Lietuvos auksą, bet ir apie Lietuvos pasiuntinybės Paryžiuje pastato išsaugojimą nuo sugriovimo. Klausimas tapo aktualus, kada 1979 m. SSSR ambasada Paryžiuje savo iniciatyva, pasinaudojusi tam tikrų valdininkų atsainumu ar išsiblaškimu bei pažeisdama Prancūzijoje galiojančius statybų įstatymus, nugriovė Estijos Pasiuntinybės namus, įsikūrusius adresu 4, rue du Général Appert, Paris 16ème, o jų vietoje savo reikmėms ėmėsi statyti visai kitą pastatą. „Susitvarkiusi“ su estų pasiuntinybe, sovietinė diplomatija ilgainiai nedelsdama atsigręžė ir į Lietuvos Pasiuntinybės rūmus Paryžiuje, įsikūrusius adresu 14, place Malesherbes, Paris 17ème. Šį pastatą tarpukario metais buvo suradęs ir nupirkęs pats Lietuvos pasiuntinys Paryžiuje Petras Klimas. Pastatas buvo gerame Paryžiaus rajone, gana išvaizdus. P. Klimo rūpesčiu ant rūmų fasado buvo sukurtas Lietuvos herbo „Vyčiu“ bareljefas. Kadangi kai rūmai buvo perkami, Lietuvos valstybė dar tik stojosi ant kojų, o pasaulyje siautė ir didžioji depresija, tai rūmai buvo nupirkti išsimokėtinai. Panašu, kad rūmų „rekonstrukciją“ tuomet skatino ne tiek praktiniai dalykai, kiek ideologiniai: ypač ant jų

fasado besipuikuojantis „Vytis“. Rūpintis rūmų „rekonstrukcija“ (*de facto* – nugriovimu) sovietinė diplomatija pradėjo dar tuo metu, kai J. Chirac dirbo Paryžiaus meru ir su pertraukomis tuos žygius praktiškai tęsė iki XX š. devinto dešimtmečio vidurio, kai J. Chirac antrą kartą tapo Prancūzijos premjeru. Tačiau nesėkmingai. Bendromis J. Chirac, lietuvių egzilinės diplomatijos ir prancūzų politikos aktyvistų pastangomis (jau minėto P. Klimo jaunesniojo, jo žmonos Žibos Klimienės, Paryžiaus Tarybos deputato centristo Georges Mesmin ir kt. rūmai liko išsaugoti ir su lietuvišku „Vyčiu“ ant fasado Paryžiuje tebestovi iki šios dienos. Tiesa, nuo 1940 m. birželio pabaigos juose šeiminkauja Maskva. Tačiau išsaugoti rūmai su ant fasado besipuikuojančiu „Vyčiu“ net ir XXI š. pradžioje liudija kas, kaip, kada ir už kokius pinigus iš tiesų juos įsigijo ir kas yra tikrasis jų šeimininkas. Kitaip tariant, net ir Maskvos užimti rūmai liudija savo istorinį-emocinį ryšį su Lietuva, jos istorija. O šiame liudijime matome ir ilgamečio Paryžiaus mero, dukart premjero ir dukart prezidento J. Chirac politinę valią ir testamentą. Šiame kontekste, regis, visiškai suprantama tampa ir tai, jog po 1991 m. rugpjūčio 19-21 d. pučo Maskvoje, būtent Prancūzija iš visų didžiųjų valstybių pirmoji *de jure* pripažino Kovo 11-osios Lietuvą ir į Vilnių su oficialiu vizitu atsiuntė savo užsienio reikalų ministrą. Tų pačių metų rudenį Vilnių pasiekė ir daugiau nei pusšimtį metų prancūzų akylai saugotas lietuvių auksas. Auksas, kurio išsaugojimo sagoje yra prancūzų prezidento Jacques Chirac pavardė.



Skautija – ne tik laisvalaikio būrelis ar vasaros stovyklos, tai – gyvenimo būdas, auginantis stiprią, atsakingą, patriotišką ir mylinčią asmenybę, pasirinkusią savo veiklos šūkiu Dievui, Tėvynei, Artimui!

## IŠ SKAUTIJOS ISTORIJOS

• Didžiosios Britanijos armijos karininkas, Robert Baden-Powell paskirtas ginti strategiškai svarbų Pietų Afrikos miestelį Mafekingą. Net 217 dienų trukusią apgultį britų kariams pavyko išgyventi tik neapsakomo R. Baden-Powell sumanumo ir kūrybiškumo dėka. Prie pergalės taip pat stipriai prisidėjo ir Mafekingo paaugliai, kurie veržėsi padėti kariams ir tapo puikiais žvalgiais, bei ryšininkais. Stebint jaunuolių įsitraukimą ir susidomėjimą, bet kartu suvokiant, kad karo zonoje jiems nesaugu, R. Baden-Powell gimė skautybės idėja.

• **1918 m. lapkričio 1 d.** Vilniuje, Vytauto gimnazijoje, buvo įsteigtas pirmasis skautų

vienetas. Jo vadu tapo Petras Jurgelevičius. Ši data – lietuviškos skautijos gimtadienis.

• **1933 m. rugpjūčio 15 d.** Robert Baden-Powell Lietuvoje.

Palangoje, prie Baltijos jūros, stovyklaujančius skautus aplankė skautų įkūrėjas R. Baden-Powell su žmona ir 650 anglų skautų palyda. Palangoje B.P. garbei pavadinta gatvė. Skautų įkūrėjas apdovanotas Gedimino Vilko ordinu.

• **1940 m. liepos 18 d.** skautų organizacija Lietuvoje uždrausta.

• **1949 m. Skautai išėvijoje.** Lietuvių skautų (-čių) vienetai ėmė sparčiai kurtis JAV, Kanadoje, Australijoje, Anglijoje, P. Amerikoje.

## Skautų suvažiavimas “Dainavoje”

Skautų Vyčių, Budžių, vyr. Skaučių ir Gintarių suvažiavimo, vykusio spalio 18-20 dienomis “Dainavos” stovykloje Manchester, Michigan, apžvalga

Jau nuo kovo mėnesio pradėjome rengtis šiam suvažiavimui. Pagrindiniais jo rengėjais buvo Andrius Viskantas, Sofia Duobaitė ir Viktoras Šimkus. Suvažiavimui tvarkingai užsiregistravo 80 dalyvių, daugiausia atvykusių iš Detroito, Čikagos, Klyvlando (JAV) ir Toronto (Kanada). Suvažiavimo dalyvių amžius – nuo 19 iki 80 metų, bet didžioji dauguma buvo jauni – 19-25 metų amžiaus skautai.

Suvažiavimo dalyvius sutikusių brolio Andriaus ir sesės Sofios malonus pasveikinimas suteikė geros nuotaikos. Kur reikėjo, visi su entuziazmu prisidėjo prie paskutinių ruošos darbų. Pirmiausiai pasirūpinta nakvyne: mus suskirstė į kambarius, o paskui visi virtuvėje kibome į darbą – skutome bulves (šeštadienį mus valgydino labai skaniu kugeliu).

Šeštadienio rytas prasidėjo iškilmingu vėliavų pakėlimu ir pusryčiais. Pasisotinę skaniu ir įvairiu maistu, pradėjome puikiai sumanytą suvažiavimo programą. Svarstybose “11 priešasčių būti skautu” aptarėme Daliaus Rakučio [Bernardinai.lt](#) liepos 11 d. paskelbtą straipsnio mintis. Savo mintis apie skautystę išsakė jauni vadovai ir vadovės, sugebėjusios

į diskusiją įtraukti ir klausytojus.

Vėliau pasiskirstėme į Brolijos ir Seserijos pažangumo programų aptarimo grupes. Po pietų jau galėjome pasirinkti, kuo užsiimsime: kvietė jogos praktikos ir į taikinius šaudymo užsiėmimai.

Po tokios aktyvaus poilsio pertraukos tęsėme svarstymus apie skautų pažangumo programas. Vėl visi susirinkę į bendrą būrį, svarstėme kaip prisidėti prie savo tautų veiklos.

Oficialioji suvažiavimo dalis baigėsi vėliavų nuleidimu ir bendra dalyvių nuotrauka.

Vakarieniavome tikrai puikiai – kugelis buvo labai skanus, be jo, galėjome pasirinkti ir kitų įvairių valgių.

Po vakarienės prasidėjo dainų vakaras. Nė vienas neliko be dainos! Visų nuotaika buvo tikrai puiki. Jaunasis Vytis Kerelis meistriškai palydėjo dainas, skambindamas pianinu.

Kaip galima baigti dieną be laužo? Taip ir baigėme šį vakarą, apsupę degančią ugnį ratu ir dainuodami *Ateina naktis*. Išsiskirstėme, išsiveždami iš suvažiavimo gerą nuotaiką ir planus vėl susitikti ateityje.

AD



Suvažiavimo dalyviai

V.Skilandžiūnienės ntrs.



Kanados skautai suvažiavime (organizatoriai V.Šimkus ir V. Skilandžiūnienė): (i š k.) 1 eil. priklaupę J.Degutytė, A.Slapšys, E.Degutytė, S.Gorytė; 2 eil. stovi V.Liačas, M. Leknickas, A.Viskantas (suvažiavimo vadovas – detroitškis), L.Ruslys, P.Marijošius, M.Biskys, V.Skilandžiūnienė, T.Biskys, R.Punkris, L.Janowicz, A.Dailydė, V.Šimkus

Special Offer!

**2.5%**

1 metų GIC\*

\*Promotion applies to new deposits coming from other financial institutions only. Not eligible for Parama's Member Profit Sharing program. Special offer available for a limited time and GIC promotional rate may change at any time. Deposits are automatically insured by the Deposit Insurance Corporation of Ontario (DICO) to a maximum of \$250,000 (unregistered) or unlimited (registered).

### TAUPOMOJI SĄSKAITA

#### RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI

RESP (Mokslų taupomoji sąskaita)  
TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	<b>1.50%</b>
1 metų	<b>2.30%</b>
2 metų	<b>2.40%</b>
3 metų	<b>2.50%</b>
4 metų	<b>2.60%</b>
5 metų	<b>2.70%</b>

### PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

#### NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	<b>4.20%</b>
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	<b>3.70%</b>
1 metų pastovių palūkanų, atviras	<b>3.70%</b>
1 metų	<b>3.50%</b>
2 metų	<b>3.60%</b>
3 metų	<b>3.70%</b>
4 metų	<b>3.80%</b>
5 metų	<b>3.90%</b>

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

### INVESTICINĖ SĄSKAITA

#### GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	<b>2.30%</b>
2 metų	<b>2.40%</b>
3 metų	<b>2.50%</b>
4 metų	<b>2.60%</b>
5 metų	<b>2.70%</b>
1 metų iškeičiamas	<b>1.75%</b>
1 metų JAV dolerių	<b>1.25%</b>

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU **4.60%** ir aukščiau



**PARAMA**

[www.parama.ca](http://www.parama.ca)

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be išpėjimo

### LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.  
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1  
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta



**PACE LAW FIRM**  
THE LEGAL EXPERTS

**ADVOKATAS**

### Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- leškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7  
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis [www.pacelawfirm.com](http://www.pacelawfirm.com) El. paštas [alpace@pacelawfirm.com](mailto:alpace@pacelawfirm.com)



affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

### RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

**905-845-4201 • 1-888-384-4444**

[www.affiliatedinsurance.ca](http://www.affiliatedinsurance.ca) • [rickd@affiliatedinsurance.ca](mailto:rickd@affiliatedinsurance.ca)  
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6



Naujienos apie Lietuvą ir lietuvius, lietuviškų organizacijų skelbimai mūsų tinklalapyje  
[www.tevzib.com](http://www.tevzib.com)

## PADĒKA

## A†A

## Marija BORUSIENĒ



netikėtai mirė Hamiltono General ligoninėje rugpjūčio 2 dieną, dar spėjusi liepos mėnesį aplankyti savo vaikus ir gerą seną draugę Šiulienę Vinipege ir Otavoje.

Dėkojame kun. Pauliui Rudinskui už rožinį ir maldas laidotuvių namų koplyčioje, Mišias Hamiltono Aušros Vartų šventovėje bei palydėjimą su

malda į Šv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje. Nuoširdžiai dėkojame Danguolei Radtkei už gražų giedojimą, už pagalbą – Marlatt laidotuvių namų direktorei Rebecca Langley.

Esame labai dėkingi Rūtai Kličienei, kuri iš Otavos atvyko į laidotuves ir pasidalijo pasakojimu apie mūsų Mamos ir jos mamos daugelį metų trukusią draugystę bei Hamiltono lietuvių parapiją, kuriai ji skyrė labai daug valandų. Mums taip pat buvo labai gera matyti daugelį "Aido" ir "Gyvataro" buvusių šokėjų ir dainininkų, kurie taip pat šiltai prisiminė a.a. Mariją, kaip nuolatinę jų kelionių į užsienį globėją.

Dėkojame J.Gurklienei už skanūs laidotuvių pietus, Marijui Gudinskui – už maldą prieš valgį.

Ačiū lietuviškos radijo laidos "Gintariniai aidai" rengėjoms už gražų Mamos gyvenimo paminėjimą. Ačiū visiems už maldas, šiltus paguodos žodžius, žinutes, gėles, užsakytas Mišias ir aukas Aušros Vartų šventovei.

Miela Mama ir Močiute, Tu visada būsi gyva mūsų atmintyje!

*Liūdentys dukros Romutė (Alan) ir Danutė, sūnus Algimantas bei puoselėti vaikaičiai Justinas (Andrea, Matthew) ir Brandon*

## IN MEMORIAM

## Prisimenant ilgaamžę tautietę

A.a. Marija Šereikaitė-Malcienė, sulaukusi 104 metų amžiaus, mirė rugsėjo 28 d. Liūdi sūnus Raimundas (Kathleen Benson) ir duktė Vilija (Rytis Bulota); vaikaičiai Christina Malciūtė (Rob Hutcheson), Dalius Bulota (Anne-Sophie Brazeau), Marius Bulota (Emmanuelle Baril) ir Sofija Bulotaitė (Olivier Roman); 9 provaikaičiai. Mūsų parapijoje pagal metų skaičių ji buvo vyriausia.

Spalio 5 d. kleb. Paulius Mališka aukojo gedulingas Mišias Šv. Kazimiero šventovėje. Giedojo jungtinis Šv. Kazimiero ir Aušros Vartų parapijų choras, diriguojamas Manuel Blais.

mūsų Mama. "Po Mišių šeima pakvietė visus į parapijos salę pabendrauti ir prisiminti Mariją Malciene. Šeimininkės paruošė daug įvairių lietuviškų patiekalų. Beveik iki jos 100-ojo gimtadienio M. Malcienė pati gamindavo šeimai tradicinius lietuviškus patiekalus Kalėdų ir Velykų šventėms.

Marija Malcienė gimė Šakiuose, Lietuvoje, 1915 metų birželio 26 d. Augo ir baigė gimnaziją Jurbarko, baigė Klaipėdos pedagoginį institutą ir pradėjo mokytojauti Lietuvoje. Susituokė su Juozu Malcu 1940 metų birželio 22 dieną (a.a. Juozas mirė 1996 metais). Baigiantis II Pasauliniam karui,



**Marija Malcienė tarp vaikaičių ir provaikaičių 2015 metais, jos 100-ojo gimtadienio proga**

Solistas Eric Prud'homme atliko giesmių; ypač gražiai nuskambėjo *Marija, Marija*, skirta velionės Marijos atminimui. Per Mišias šeimos nariai padėjo po baltą gėlę priešais Marijos statulą. Sūnus Raimundas, duktė Vilija ir 4 vaikaičiai pasakojo prisiminimus lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis. Trumpa ištrauka iš prisiminimų: "Ypatingą žmogų sunku surasti, sunku prarasti ir neįmanoma pamiršti. Tas ypatingas žmogus esi Tu,

pasitraukė į Vakarų, gyveno Drezdene, Vokietijoje, net per didžiuosius bombardavimus (1944-1945). Po karo gyveno Bavarijoje. Atvažiavo į Montrealį 1948 metais, prisijungė prie Šv. Kazimiero parapijos. Marija turėjo gražų balsą, dainavo chore gimnazijoje ir pedagoginiame institute, taip pat ir Vokietijoje. Čia, Montrealyje, prisijungė prie Šv. Kazimiero parapijos choro, vadovaujamo A. Ambrozaičio. Per gedulingas Mišias vaikaitis



**Marija Malcienė su dukra Vilija ir sūnumi Raimundu**

Dalius laidotuvių dalyviams pasiūlė paklausti močiutės mylimiausios dainos – Antano Šabaniausko *Skambėk, gitara* įrašo. A. Šabaniauskas taip pat kilęs iš Jurbarko.

Montrealyje M.Malcienė daugiau kaip 20 metų mokytojavo lituanistinėje mokykloje; mokė iš pradžių 6-tą klasę Rosemont mokykloje, paskui mokė lietuvių kalbos lituanistiniuose kursuose 7-8-9 klasėse. Ji priklausė Lietuvių katalikių moterų draugijai. Marijos 100-ojo gimtadienio proga (2015 m.) sveikinimus pasiuntė D.Britanijos karalienė Elžbieta II, Kanados gen.gubernatorius, Kanados ministeris pirmininkas, prel. Edmundas Putrimas. Sveikino ir saviškiai: kleb. P. Mališka savo ir parapijiečių vardu; kleb. emeritas dr. F. Jucevičius, Julija Adamonienė – Kanados katalikų moterų draugijos Montrealio skyriaus vardu; Joana Adamonytė-Montrelio šeštadieninės lietuvių mokyklos mokytojų ir mokinių vardu. Iki 2016 metų ji gyveno savo namuose.

Užuojauta šeimai ir artimiesiems dėl a.a. Marijos Malcienės netekties.

**Vida Lietuvninkaitė, Montrealis**

## DĒKOJAME

**2019 rugsėjo 27-28 d.d. vyko Toronto Lietuvių Namų naudotų drabužių ir daiktų išpardavimas.** Pirmą kartą šio išpardavimo metu įvyko ir madų pasirodymas (surengė Angela Biondi). Lietuvių Namų valdyba ir visuomeninės veiklos komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems, atvežusiems daiktų prekybai. Dėkojame Marytei Balaišytei-Miler ir jos vyrui Robertui, padėjusiems surengti išpardavimą, šeiminkėms, maitinusioms talkininkus: Gailutei Mickevičienei, Mildai Šileris, Elenai Grasmanienei už skanūs užkandžius!

Esame dėkingi visiems išpardavimo talkininkams. Tai Jonas ir Dalia Ažubaliai, Rasa

Balaišienė, Andris Batraks, Birutė Batraks, Vilija Bijūnaitė, Genovaitė Bijūnienė, Gajutė Budrienė, Sarah Damashianto, Gintautas Daunys, Vida Groen in't Woud, Diana Jasiukaitienė, Ona Jurėnaitė, Stasys Kareckas, Lina Kuliavienė, Lilė Laurinavičienė, Ada Lemežys, Danutė Mašanauskaitė, Rasa Mažeikaitė, Aušra Minkštimienė, Irena Paznėkienė (ir "Paramos" komanda), Diana Prakaitė, Romas Puteris, Zita Romanovienė, Remigijus Šimukėnas, Gintaras Sližauskas, Rūta Snowden, Audra Stanevičius-Mills, Daiva Stanevičius-Mills, Onutė Stanevičius-Mills, Ed Stravinskas, Ramunė Stravinskienė, Dalia Tikuišis, Audrius Vaidila, Angelė Abromaitytė.

**Toronto Lietuvių Namų valdyba**

## RUDENINIO KAPINIŲ LANKYMO AUKOS

**Rudeninio kapinių lankymo dieną šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo:**

- Po \$200 – B. Matulaitienė (a.a. A. Matulaičio atminimui), A. Ratavičienė, Z. Augaitienė; po \$150 – V. Butkys, A. Jasinevičius/R. Lukavičius, A. Vaišnoras; po \$100 – R. Bačianskienė-Simonaitis, L. Keršytė-Gotthans, M. Mikelėnas-McLoughlin, R. Vaišvilaitė, J. Poškienė, R. Oleka, O. ir B. Rėkai, D. Styra, D. Šablinskas, E. Vaičeliūnaitė, J. Zenkevičienė; po \$60 – A. Valadkienė, V. Prasauskas; po \$50 – E. Simonavičienė, A. Saplys, N. Ardavičius, R.

- Šakalinis, A. O'Donohue (a.a. R. ir A. Klemkų atminimui), T. ir P. Pargauskai, M. Pamataitienė, N. Slivinskienė, I. Kymantienė, I. Jonušaitis, V. Kulikauskas, Z. Linkevičienė, A. Morisson, D. Rocca, R. Juodis; \$25 – A. Sukauskienė; po \$20 – K. Pylypiv, V. Remesat.
- \$255 – NN.

**Rudeninio kapinių lankymo dieną šv. Jono lietuvių kapinių mašinų vajui aukojo:**

- \$300 – A. Mačiulis; po \$100 – D. Styra, R. Mileris; po \$50 – D. Šablinskas, R. Lapienis;

*Nuoširdžiai dėkojame visiems aukojusiems, o taip pat A. Zimnickui ir V. Dzemionui už aukų rinkimą.*

## SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road  
(tarp Eglinton ir St. Clair)  
Toronto, Ontario M6N 3P7



*Turner & Porter*  
**LAI DOTUVIŲ NAMAI**



TORONTE, ETOBICOKE  
ir MISSISSAUGOJE

## PROPERTY IN LITHUANIA?

For sales, purchases  
and all related matters

## CONTACT

Mr. K. Aleksandravičius.

(416) 239-3829 or  
(647) 707-3445





## LABDAROS PYRAGŲ ir RANKDARBIŲ IŠPARDAVIMAS

"Labdaros" slaugos namuose  
(5 Resurrection Rd., Etobicoke, ON, M9A 5G1)

Lapkričio 17, sekmadienį, nuo 10 v. r. iki 3 v. p.p.

### "50/50" LOTERIJA

paremti LABDAROS slaugos namų gyventojų aktyvinimo programas  
**1 bilietas - \$2 3 bilietai - \$5**  
Traukimas bus Labdaroje pirmadienį, lapkričio 18 d., 2019 m.  
Bus traukiami 3 bilietai



### LOTERIJOS BILIJETAI KREPŠINIO

**ŽAIDIMUI:** 1 bilietas - \$10, 3 bilietai - \$20

Žaidimas vyks 6 v.v., sekmadienį, sausio 12 d., 2020

Loterijos bilietų traukimas vyks Labdaroje: 2 v.p.p., pirmadienį, lapkričio 18 d., 2019. Laimikis: 2 poros bilietų



Dėl loterijos bilietų skambinti Nerijui Labdaroje:  
tel.416-232-2112 ext.413, labdaravolunteering@gmail.com

## LABDAROS ŽINIOS

• **A.a. Vandos Saulėnas atminimui** aukojo: \$200 – D. Alley; \$150 – R.V. Sriubiškis; po \$50 – R.Chrastina, P. Aiello, L. Adomonis, V. Adomonis, B.Kasperavičius; po \$30 – S. Sinkevičienė, D. Rocca; \$25 – D. Danaitis; po \$20 – A. Žemaitis, D. Vaškevičius.  
• **A.a. Vandos Ručys atminimui** aukojo: \$1,000 – R. Ručys; po \$150 – J. &

D. Intihar; po \$100 – V. Adomonis, L. Adomonis; \$80 – B. Stončius; \$75 – R. & S. Ramanuskas; \$60 – S. Stončius; \$50 – M. Laprocina; po \$40 – E. Stončius, H. Baumgard, L. Kairys; po \$20- J. Klevinas, H. Simanavičienė.

• **A.a. Valerijos Leveris atminimui** aukojo: \$400 – G. Raskauskas.

• **A.a. J.O. Gustainių atminimui** aukojo: \$45 – L. Viola.

Kadangi lietuvių slaugos namai "Labdara" nėra pelno sie-

kianti organizacija, kiekvienas doleris yra mielai priimamas ir vertinamas. Nuoširdžiai dėkojame už jūsų dosnumą.



**LINA TAYLOR**  
Sales Representative

*Jeigu galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu*

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)  
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com  
www.suttonwestrealty.com

## Aukos Tėviškės žiburiams

Tėviškės žiburių leidybos 70-mečio proga paaukojo \$1,500 – adv. Algis Pacevičius, po \$100 – Laima Išganaitienė, Rūta ir Jurgis Kuliešiai, Algis ir Dalia Nausėdai.

*Nuoširdžiai dėkojame už paramą lietuviškai spaudai!*

## MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose

*Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas*

**HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI**



615 Main Street East  
Hamilton 528-6303

195 King Street West  
Dundas 627-7452

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation  
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1  
Tel: 416-239-9889  
klfondas@on.aibn.com

**Kanados Lietuvių Fondas remia mokslo siekiantį jaunimą. Šiais metais Fondas parėmė**

**— 24 —**

**Kanados lietuvių studentus, kurie siekia aukštesnio mokslo.**

*Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!*

*Remkime lietuvišką jaunimą.*

*Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!*

**Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui**

**Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą**

*Mielai ir sąžiningai patarnausiu*

**JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,**

Jerzy Kulesza  
Sales Representative  
Sutton West Realty Inc.,  
416.236.6000  
kuleza@sympatico.ca  
kulezahomes.com



Tel. tiesiogiai:  
**416.568.1604**



**Air Conditioning & Heating**

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų

**PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS**

Skambinti **R. Jareckui**  
Tel. **416-825-3328**

## MARGUTIS PARCELS

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

## PARCELS TO LITHUANIA

For FREE pick up in your area call VIKTOR at  
**Tel. (416) 233-4601**

For pick up in Wasaga call PETRAS at  
**Tel. (905) 383-1650**

OR EMAIL to: [pysanka.inc@gmail.com](mailto:pysanka.inc@gmail.com)



*Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.*

**Lina Kuliavas**

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: [lina@kuliavas.com](mailto:lina@kuliavas.com)

website: [www.LinaKuliavas.com](http://www.LinaKuliavas.com)



## TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Siūlome spalvotą skaitmeninį laikraštį el. paštu jo išleidimo dieną

## LIETUVOS KANKINIŲ parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį Atminimo dienų proga kartu su visais Kanados gyventojais meldėmės ir pagerbėme drąsiai, narsiai ir su pasiaukojimu tarnavusius bei tarnaujančius Kanados valstybės ir krašto žmonių apsaugai bei gynybai. Mišių pabaigoje giedojome Kanados himną.

• Sveikiname Kanados lietuvių laikraščio *Tėviškės žiburiai* leidėjus, darbuotojus, rašytojus ir visus skaitytojus 70-ties metų sukakties proga!

• Sveikiname savo gyvenimo Šimtmetį atšventusias parapijietes Vincentą Dimskienę ir Aldoną Valadkienę. Meldžiame gausios Dievo palaimos, sveikatos ir džiaugsmo!

• Ateinantį sekmadienį bus renkama arkivyskupijos rinkliava kunigų pensijų fondui – *Shepherd's Trust*. Šiai rinkliavai vokeliai išdalinti praeitą sekmadienį, jų taip pat galite rasti prie žiniaraščių.

• Gerojo Ganytojo misijoje Vasagoje Mišios mokslo metų laiku (nuo rudens iki pavasario) vyksta šeštadieniais, 2 v.p.p. Po Mišių visus kviečiame į salę pabendrauti prie užkandžių ir kavos.

• Nuoširdžiai ačiū visiems gausiai prisidėjusiems prie bendro rudeninio Šv. Jono kapinių lankymo ruošos darbų Anapilyje.

• Tikinčiųjų Bendrijoje džiaugiamės pašaukimais šeimai, lydime šeimas malda ir draugyste. Toronto arkivyskupijoje norinčius švęsti Santuokos sakramentą kviečiame susitikti ir pasikalbėti su parapijos kunigu bent vienerius metus prieš numatomą santuokos datą bei tinkamai pasirengti arkivyskupijos mokymuose.

• Kanados lietuvių muziejus -archyvas kviečia aplankyti sukaktuvinę PARODĄ "Atspindžiai", skirtą Kanados lietuvių laikraščio *Tėviškės žiburiai* leidybos 70-mečiui. Paroda veiks iki lapkričio 24, sekmadienio, kasdien (išskyrus šeštadienius) nuo 11 v.r. iki 4 v.p.p. Daugiau žinių: [klma@primus.ca](mailto:klma@primus.ca).

• Suvalkų krašto lietuvių išeivijoje sambūris (SKLIS) visus maloniai kviečia kartu sutikti 2020-uosius metus. Nuotaikingame vakare Lietuvos kankinių parapijos salėje (2185 Stavebank Rd., Mississauga) gruodžio 31, antradienį, 7 v.v. jūsų laukia svečiai Donatas ir Vitas iš Punsko, šilta vakarienė su vynu bei baras. Bilietus (po \$110 suaugusiems ir po \$40 vaikams (7-16 metų) galite įsigyti pas Rasą tel. (416) 786-7960.

• Visas moteris kviečiame į kasmetinę konferenciją "Dynamic Women of Faith" su praplatinimą pasaulyje pelnusiomis kalbėtojomis Kimberly Hahn ir Colleen Campbell. Susitikimas vyks 2020 m. kovo 28, šeštadienį, 9 v.r. - 4 v.p.p. Le Treport salėje, 1075 Queensway East, Mississauga. Dėl bilietų kreipkitės į Silviją Žiūkienę el. paštu: [vszhukas@gmail.com](mailto:vszhukas@gmail.com) arba tel. (416) 385-9895. Daugiau žinių:

## TORONTO

### PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Lapkričio 30 d. Mozaika – tyliosios meno varžytinės; gruodžio mėn. Advento rekolekcijos (data bus žinoma vėliau); gruodžio 1 d. – skautų Kūčios; gruodžio 8 d. – kalėdinės muzikos ir giesmių koncertas; gruodžio 24 d. – Kūčios; gruodžio 25 d. – KALĖDOS

• Kalėdinis kvietimas: lapkričio 24, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, parapijos didžiojoje salėje br.kun. Paulius papasakos istoriją apie Prakarėlių atsiradimą, parodys skaidrių apie jas. Taip pat kviečiame visus sukurti savo prakartėlę, kuri bus parodyta mūsų bendruomenei gruodžio 8 d. Kviečiame gausiai dalyvauti.

• Mirties pranešimas: a.a. Elena Marcinėnienė, 93 m.

amžiaus. Lankymas Priskėlimo parapijos šventovėje lapkričio 16, šeštadienį, 10 v.r. Laidotuvių Mišios – 11 v.r. Paliko sūnų Saulių, dukras Jūratę ir Gražiną su šeimomis. Amžiną atilsį duok mirusiesiems, Viešpatie.

### MIŠIOS

• Lapkričio 17, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a.Olgą Murnikienę ir šeimos mirusiuosius; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; Novena; už a.a.Eugenijų Čuplinską; a.a.Danutę ir Antaną Damašius; a.a.Joną Greičiūną (5 m.); už Kanados Lietuvių Fondo mirusius narius.

• Lapkričio 24, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a.Aldoną Zander; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; Novena; už a.a.Antaniną Adomonienę (4 m.) ir Vidą Adomonytę Thomas; prašant sveikatos tėveliams; a.a. Liudą Daunienę, dr.Aldoną Lukienę-Užupienę ir a.a.Eleną Senkuvienę.

## LONDONO ŽINIOS



Vėlinių proga Londono lietuviai kartu su prel. J.Staškevičiumi aplankė Šv.Petro kapinėse palaidoto kun. J. Danieliaus kapą, maldose prisiminė ir kitus iškeliavusius amžinybėn tautiečius

[www.dynamicwomenfaith.com](http://www.dynamicwomenfaith.com).

### MIRTIES PRANEŠIMAS

• Lapkričio 5d. Newmarket mieste mirė a.a. Doris Marija Pošienė, 79 m. amžiaus. Ji pašarvota Taylor laidojimo namuose, 524 Davis Dr., Newmarket, Ontario. Lankymas – lapkričio 13, trečiadienį, 2-4 v.p.p. ir 7-9 v.v. Laidotuvių Mišios – lapkričio 14, ketvirtadienį, 11 v.r. Lietuvos kankinių šventovėje. Laidojama Šv. Jono lietuvių kapinėse. Drauge su dukromis Patricija ir Angele bei sūnumi Adomu su šeimomis bei visais giminėmis ir pažįstamais ją lydime malda.

### MIŠIOS

• Lietuvos kankinių šventovėje (Anapilyje) lapkričio 17, sekmadienį, Mišios 10.30 v.r. už a.a. Genovaitę Trinkienę; lapkričio 24, sekmadienį, Mišios 10.30 v.r. už a.a. Balį Savicką.

• Gerojo Ganytojo šventovėje (Vasagoje) lapkričio 16, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Raimundą Namiką; lapkričio 23, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Conrad Labine (XL metinės).

**Pirmasis sniegas Vasagoje**  
Ntr. K.Poškauskas

## MONTREAL

### AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Aušros Vartų parapijos metinėje šventėje, kuri vyko po 12 v.d. Mišių mūsų salėje, su pasisekimu koncertavo "Kristina ir Penketukas". Po šiltų pietų su vynu ir kitais gėrimais, kava ir pyragais, vyko loterija.

Lapkričio 17 d. Šv. Kazimiero parapijoje po 12 v.d. Mišių, rengiamos kalėdinės vaišės. Šv. Onos draugija maloniai kviečia visus dalyvauti.

Gruodžio 15, sekmadienį, mūsų salėje po 10.30 v.r. Mišių, rengiama Kalėdų eglutės šventė ir kalėdinė mugė taip pat ir cepelinų pietūs. Kalėdinę šventę rengia Montrealio lietuvių mokyklėlė. Kviečiame visus dalyvauti

Naujas leidimas *Pasaulio Pagrindai – naujoji prielaida* Autorius – prel. Jonas Staškevičius, Mississauga, ON, 2019. Ši knyga tėvams ir pedagogams – puikus pagalbininkas, aiškinant tikėjimo ir mokslo santykį šiuolaikinėje visuomenėje. **Inf.**

### ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Lapkričio 17, sekmadienį, po Mišių, rengiami Šv. Onos draugijos Kalėdų pietūs parapijos salėje. Kviečiame pasipuosti raudonais drabužiais ir dalyvauti kalėdiniame renginyje. Bilietai nariams – \$5, svečiams – \$10. **VL**

## LITAS

Montrealio lietuvių  
kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

### MAIRONIO MOKYKLOS ŽINIOS

• Visuotinis tėvų susirinkimas vyks gruodžio 7, šeštadienį. Kviečiame susidomėjusius tėvus ir motinas!

• Mūsų Kalėdų eglutės šventė vyks Maironio mokykloje, (Our Lady of Peace patalpose) gruodžio 14 d. Kviečiame visuomenę dalyvauti mokyklos kalėdinėje šventėje.

• Dėkojame Kristinai Strumkis už mokinių ir mokytojų nuotraukas, fotografuotas lapkričio 2 d. Jas matysime būsimame mokyklos metraštyje. **Živilė**

## KALĖDINIS Tėviškės žiburių numeris išeis gruodžio 10 d.



Iki gruodžio 2 d. prašome pranešti TŽ administracijai (tel. 905-275-4672 arba el.paštu [admin@tevizib.com](mailto:admin@tevizib.com)) apie sveikinimus rėmeliuose (apmokami pagal užimamą plotą) arba įsirašymą į bendrąjį sveikinimų sąrašą.

**Vietoje kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimų sąrašą ir "Tėviškės žiburiams" paaukojo** – Linda (Keršytė), Fredas, Krista ir Christian Gotthans (\$50), Birutė Tamošiūnienė (\$50), Zuzana Jonikienė (\$35), Liuda Stulginskienė (\$15), Marija Mikelėnas-McLaughlin (\$15).

